

Sygn. akt I NKRS 155/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z odwołania A. K.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 14 października 2021 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu
na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie,
ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 131,
z udziałem M. W.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 21 września 2022 r.

**uchyla zaskarżoną uchwałę i przekazuje sprawę Krajowej
Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa, działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2
ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jedn. Dz.U. 2021,
poz. 269; dalej: „u.KRS”) uchwałą nr [...] z 14 października 2021 r. w przedmiocie
przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego

sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 131, przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie M.W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Warszawie (pkt 1); odmówiła przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie A. K. do pełnienia urzędu na tym stanowisku (pkt 2).

Na jedno wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie zgłosili się:

- A. K. – sędzia Sądu Rejonowego w W. oraz
- M. W. – sędzia Sądu Rejonowego w W..

16 lipca 2021 r. Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie zaopiniowało: sędzię A. K. – oddając 7 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw” ani „wstrzymujących się”, a sędziego M. W. – oddając 1 głos „za”, 4 głosy „przeciw” i 2 głosy „wstrzymujące się”.

7 października 2021 r. zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa przyjął stanowisko o rekomendowaniu Krajowej Radzie Sądownictwa na jedno wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie - A. K. (za sędzią A. K. oddano 3 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”; na sędziego M. W. nie oddano głosów „za”, przy 3 głosach „wstrzymujących się”). W ocenie zespołu członków za rekomendowaniem sędzi A.K. przemawiała treść załączonych ocen kwalifikacyjnych, informacje dotyczące posiadanego przez kandydatów doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w stosowaniu przepisów prawa, opinie służbowe, a także opinia Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie.

Krajowa Rada Sądownictwa ustaliła, że sędzia A. K. urodziła się [...] 1969 r. w S.. W 1995 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie [...] z oceną dobrą, uzyskując tytuł magistra. Od września 1995 r. do września 1997 r pracowała na stanowisku inspektora w Urzędzie Skarbowym w I.. W 1997 r. ukończyła aplikację sądową. W marcu 2000 r. złożyła egzamin sędziowski z wynikiem dostatecznym. Z dniem 1 lipca 2000 r. została mianowana przez Ministra Sprawiedliwości referendarzem sądowym w Sądzie Rejonowym w W.. Obowiązki orzecznicze wykonywała w XIV Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego. Postanowieniem Prezydenta RP z 2 czerwca 2009 r. została powołana

do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W.. Początkowo orzekała w V Wydziale Karnym, następnie w VI Wydziale Rodzinnym i Nieletnich, a od 1 września 2012 r. – w VIII Wydziale Gospodarczym tego Sądu. Od 1 stycznia 2021 r., w ramach stałej delegacji udzielonej przez Ministra Sprawiedliwości, orzeka w XXIII Wydziale Gospodarczym Odwoławczym i Zamówień Publicznych Sądu Okręgowego w W.. Kandydatka podnosi kwalifikacje, uczestnicząc w szkoleniach zawodowych. Ocenę kwalifikacji sędzi A. K. sporządził SSO Ł. O.. Sędzia wizytator zaznaczył, że sędzia A. K. zajmowała się przeważnie sprawami o średnim poziomie trudności, które najczęściej obejmowały roszczenia odszkodowawcze skierowane przeciwko zakładom ubezpieczeń. Zwrócił uwagę, że podejmowała przy tym trafne decyzje procesowe, szybko i sprawnie prowadząc postępowanie dowodowe, prawidłowo formułowała orzeczenia i zarządzenia, jak i uzasadnienia wyroków. Podkreślił, że zmiany i uchylenia orzeczeń kandydatki wynikały najczęściej z odmiennej oceny prawnej prawidłowo ustalonego przez sąd pierwszej instancji stanu faktycznego, także z braku dostrzeżenia częściowego cofnięcia pozwu lub pozostawienia elementów innego uzasadnienia, które stanowiło wzór do sporządzenia uzasadnienia wyroku, jedna z takich spraw dotyczyła zaś błędnego niezakwalifikowania roszczenia jako pracowniczego i nieprzekazania sprawy do wydziału pracy. Sędzia opiniujący podkreślił, że uchybienia te w żaden sposób nie dyskwalifikują jednak kandydatki, która jest bardzo dobrym orzecznikiem. Powołał się również na wyniki statystyczne pracy sędzi A. K., oceniając je jako dobre. W latach 2019-2020 zmieniono 19 rozstrzygnięć kandydatki, 2 uchylono, a w 2 sprawach stwierdzono tzw. przewlekłość postępowania, przy czym sędzia opiniujący uznał, że przyczyną przewlekłości nie było działanie kandydatki. W 2019 r. kandydatka zakończyła 753 sprawy i napisała 218 uzasadnień, a w 2020 r. zakończyła 485 spraw i napisała 99 uzasadnień, dzięki czemu zmniejszyła referat z 737 spraw (na koniec 2019 r.) do 510 spraw (na koniec 2020 r.). Sędzia opiniujący podkreślił, że kandydatka jest osobą bardzo pracowitą i zaangażowaną w wykonywanie powierzonych obowiązków, podejmuje trafne decyzje procesowe, uzasadnienia sporządza z podaniem odpowiednich przepisów prawa, odwołując się do stanowiska doktryny oraz orzecznictwa sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Konkludując, pracę i kwalifikacje A. K. ocenił jako wyróżniające.

Pozytywne opinie na temat pracy kandydatki sporządzili: Przewodniczący XIV Wydziału Gospodarczego Sądu Rejonowego w W., Zastępca Przewodniczącego VIII Wydziału Gospodarczego oraz Zastępca Przewodniczącego V Wydziału Karnego tego Sądu, a także Przewodniczący XXIII Wydziału Gospodarczego Odwoławczego i Zamówień Publicznych Sądu Okręgowego w Warszawie.

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa A. K. posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego, jednak – w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa – w niniejszej procedurze konkursowej nie spełnia wszystkich kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie do powołania Prezydentowi RP.

Krajowa Rada Sądownictwa ustaliła, że M. W. urodził się [...] 1981 r. w Ł.. W 2005 r. ukończył wyższe studia prawnicze w [...] Wyższej Szkole Prawa i Administracji w W. z oceną dobrą, uzyskując tytuł magistra. Po odbyciu etatowej aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w Ł., we wrześniu 2008 r. złożył egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym dobrym plus. Od 3 marca do 31 lipca 2009 r. pracował jako asystent sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w W.. Z dniem 1 sierpnia 2009 r. został mianowany przez Ministra Sprawiedliwości referendarzem sądowym w Sądzie Rejonowym w W., gdzie obowiązki orzecznicze wykonywał w I Wydziale Cywilnym, a następnie w XII Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego. Postanowieniem Prezydenta RP z 28 stycznia 2016 r. został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W., gdzie orzeka w VIII Wydziale Gospodarczym. W ramach delegacji, udzielonej przez Ministra Sprawiedliwości, od 1 kwietnia do 30 września 2021 r. orzekał w Sądzie Okręgowym w Warszawie w XXVIII Wydziale Cywilnym. W 2009 r. M. W. ukończył studia podyplomowe w zakresie prawa międzynarodowego z wynikiem bardzo dobrym. Podnosi kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach zawodowych.

Ocenę kwalifikacji sporządziła SSO A. G., zgodnie z którą M. W. zajmował się sprawami obejmującymi szerokie spektrum zagadnień z zakresu prawa materialnego, dotyczących różnego rodzaju umów (zarówno nazwanych, jak i nienazwanych) oraz odpowiedzialności deliktowej, w sprawach tych nie pojawiły się

zagadnienia o charakterze precedensowym. W ocenie opiniującej, co do zasady M. W. podejmował decyzje procesowe w odpowiedniej formie, uchybienia zdarzały się wyjątkowo, ale dotyczyły niekonsekwencji w zakresie prowadzenia postępowania dowodowego a zmiana orzeczeń w instancji odwoławczej następowała z reguły w następstwie odmiennej oceny dowodów przez sąd drugiej instancji. Zdaniem opiniującej, co do zasady prawidłowe było sporządzanie przez kandydata uzasadnień decyzji procesowych, konstruowanie postanowień w zakresie postępowania dowodowego i zarządzeń zmierzających do przeprowadzenia dowodów, wykorzystywanie terminów rozpraw i uzasadnianie ich odraczania. Powołując się na wyniki statystyczne sędzia opiniująca oceniła, że są one wynikiem sprawnie podejmowanych czynności: w 2019 r. zmieniono 9 rozstrzygnięć kandydata (co stanowi 2,9%) a w 2020 r. – 16 rozstrzygnięć (co stanowi 2,9%); w tym czasie żadne rozstrzygnięcie nie zostało uchylone i w żadnej sprawie nie stwierdzono tzw. przewlekłości postępowania. W 2019 r. kandydat zakończył 849 spraw i napisał 241 uzasadnień, w 2020 r. zakończył natomiast 556 spraw i napisał 109 uzasadnień. W ten sposób referat został zmniejszony z 543 spraw (na koniec 2019 r.) do 334 spraw (na koniec 2020 r.), co sytuuje referat kandydata jako drugi najmniejszy referat spośród referatów wszystkich sędziów i asesorów w VIII Wydziale Gospodarczym Sądu Rejonowego w W.. Sędzia opiniująca podniosła, że w lipcu 2017 r. i we wrześniu 2018 r. wpłynęły skargi na kulturę urzędowania kandydata oraz że toczyło się wobec niego postępowanie dyscyplinarne, zakończone wymierzeniem kary upomnienia przez Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] (wyrok utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Najwyższego). W konkluzji sędzia opiniująca stwierdziła, że kandydat jest osobą zaangażowaną w prowadzenie postępowania i niezwłocznie podejmuje czynności w sprawach, ale na szybkości postępowania traci dokładność w zapoznaniu się z aktami, a w niektórych sprawach ta szybkość nie pozostawała w korelacji z konsekwencją w zakresie podejmowanych decyzji procesowych. Zaznaczyła przy tym, że, poza wskazanymi uchybieniami, akta spraw prowadzone są w sposób prawidłowy. Pracę i kwalifikacje kandydata oceniła pozytywnie z zastrzeżeniami.

Pozytywną opinię służbową o pracy kandydata sporządził Zastępca Przewodniczącego VIII Wydziału Gospodarczego Sądu Rejonowego w W.

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z ocenami kwalifikacyjnymi kandydatów stwierdziła, że wnioski sędziów opiniujących co do ocen przyznanych kandydatom nie są uzasadnione treścią tych opracowań. Porównanie danych prowadzi do wniosku, że kandydaci prezentują podobny, rzetelny poziom kwalifikacji. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa, na decyzję o przyznaniu jednemu z kandydatów oceny wyróżniającej a drugiemu pozytywnej miał fakt, że oceny kwalifikacyjne zostały sporządzone przez różnych sędziów opiniujących. Zaznaczyła, że nie jest związana wnioskami autorów ocen kwalifikacji. Natomiast rzetelne porównanie osób biorących udział w postępowaniu nominacyjnym jest jednym z elementów wszechstronnego rozważenia całokształtu okoliczności sprawy. Porównanie kandydatów prowadzi do wniosku, że wyniki statystyczne M. W. są zdecydowanie lepsze niż wyniki osiągnięte przez kontrkandydatkę.

Rada wzięła pod uwagę informację o skargach złożonych na M. W.. Sędzia opiniująca nie przedstawiła jednak sposobu ich załatwienia, opisując wyłącznie postępowanie dyscyplinarne, które zakończyło się wymierzeniem kandydatowi kary upomnienia. Brak informacji o sposobie załatwienia skarg pozostawia błędne wrażenie, że zachowanie i sposób urzędowania kandydata są niewłaściwe.

Rada przyznała walor rozstrzygający nie tylko wnioskowi płynącemu z porównania danych statystycznych, ale również z opinii, sporządzonej przez Zastępcę Przewodniczącego VIII Wydziału Gospodarczego Sądu Rejonowego w W., jako że sędzia pełniąca tę funkcję zaopiniowała obydwój kandydatów. W jej ocenie sędzia M. W. legitymuje się, między innymi, wybitną znajomością przepisów prawa, poglądów doktryny i orzecznictwa, jest niezwykle pracowity, sumienny i zaangażowany, w powierzonych mu sprawach podejmuje czynności niezwłocznie, wzorowo organizuje pracę, osiąga bardzo dobre wyniki statystyczne i prezentuje bardzo wysoki poziom zarówno etyczny, jak i merytoryczny. Z kolei sędzia A. K. wykazuje się, między innymi, dużą sprawnością i tempem w podejmowaniu czynności procesowych, wszechstronną znajomością przepisów prawa, poglądów doktryny i orzecznictwa, jest pracowita, sumienna i zaangażowana, dobrze

organizuje pracę, osiąga dobre wyniki statystyczne i prezentuje bardzo wysoki poziom zarówno etyczny, jak i merytoryczny.

Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że w porównaniu do kontrkandydatki, sędzia M. W. jest niezwykle pracowity, wzorowo organizuje pracę i osiąga bardzo dobre wyniki statystyczne. Sędzia A. K. legitymuje się wprawdzie dłuższym stażem pracy, ale, biorąc pod uwagę wyniki statystyczne, nie sposób odmówić M. W. odpowiedniego doświadczenia zawodowego. Przy tym M. W. uzyskał ocenę dobrą plus z egzaminu sędziowskiego i ukończył z wynikiem bardzo dobrym studia podyplomowe.

Krajowa Rada Sądownictwa odnotowała, że M. W. uzyskał wyraźnie niższy wynik w głosowaniu Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie niż jego kontrkandydatka, ale w jej ocenie opinia tego gremium nie mogła wpłynąć na wynik niniejszego konkursu w stopniu rozstrzygającym. Rada podkreśliła, że przy swojej ocenie kierowała się przede wszystkim treścią ocen kwalifikacyjnych (a nie wnioskami sędziów wizytatorów) i opinii służbowych, sporządzonych przez Zastępcę Przewodniczącego VIII Wydziału Gospodarczego Sądu Rejonowego dla W., doświadczeniem zawodowym, wynikami uzyskanymi z egzaminu zawodowego oraz zaangażowaniem kandydatów w zdobywanie umiejętności dodatkowych (studia podyplomowe, szkolenia zawodowe).

Pismem z 8 listopada 2021 r. A. K. złożyła od przedmiotowej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa odwołanie do Sądu Najwyższego, zarzucając jej naruszenie:

- 1) art. 33 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.KRS poprzez:
 - a) dokonanie oceny kandydatury skarżącej bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania udostępnionych Krajowej Radzie Sądownictwa materiałów oraz dokonanie tej oceny w sposób dowolny, sprzeczny ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji skarżącej i konkurującego z nią kandydata z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów,
 - b) brak rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla obojga osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie;

- 2) art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez:
 - a) sporządzenie uchwały w sposób uniemożliwiający ustalenie motywów wyboru kandydata,
 - b) sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej kandydatury skarżącej w sposób uniemożliwiający poznanie rzeczywistych motywów podjęcia uchwały, co utrudnia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że kandydatura skarżącej jest gorsza od kandydatury innego uczestnika procedury konkursowej,
 - c) brak porównania i omówienia w uzasadnieniu uchwały ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla obojga uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe,
- 3) art. 2, art. 32 ust. 1 oraz art. 60 Konstytucji RP poprzez brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Powołując się na powyższe zarzuty, sędzia A. K. wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

W piśmie z 30 listopada 2021 r. Krajowa Rada Sądownictwa poinformowała, że nie składa odpowiedzi na odwołanie w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie ma usprawiedliwione podstawy i wymagało uwzględnienia.

Kontrola przez Sąd Najwyższy uchwał Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia albo nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego ma podstawę w art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze u.KRS. W postępowaniu w przedmiocie odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa przedmiotem oceny jest zgodność zaskarżonego rozstrzygnięcia z prawem (wyroki Sądu Najwyższego: z 27 marca 2019 r., I NO 8/19; z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 7 marca 2017 r.,

III KRS 3/17; z 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16). Ocena zasadności odwołania przez Sąd Najwyższy wymaga uwzględnienia, że kontrola uchwał Krajowej Rady Sądownictwa ma charakter formalny i ogranicza się do przestrzegania przez Radę ustawowych kryteriów i procedur postępowania (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyroki Sądu Najwyższego : z 27 maja 2020 r., I NO 5/20; z 27 marca 2019 r., I NO 8/19; z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; z 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16). Stanowisko to koresponduje z poglądem Trybunału Konstytucyjnego (por. wyroki : z 15 grudnia 1999 r., P 6/99; z 29 listopada 2007 r., SK 43/06 oraz z 27 maja 2008 r., SK 57/06), przy czym w wyroku z 27 maja 2008 r., SK 57/06 Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że sprawa z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach indywidualnych, dotyczących powołania na stanowiska sędziowskie jest sprawą w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Choć merytoryczna ocena przydatności kandydata do objęcia urzędu sędziego należy do Krajowej Rady Sądownictwa, to zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą sąd Najwyższy sprawdza, czy w danej sprawie nie doszło do przekroczenia granic swobodnego uznania, co ma miejsce, gdy zaskarżona uchwała narusza podstawowe zasady prawa, została oparta na niedozwolonych, arbitralnych i dowolnych kryteriach (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 20 października 2009 r., III KRS 13/09; z 12 czerwca 2012 r., III KRS 15/12; z 4 lipca 2012 r., III KRS 16/12; z 21 sierpnia 2012 r., III KRS 21/12; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13; z 12 czerwca 2013 r., III KRS 201/13; z 5 września 2013 r., III KRS 212/13; 10 grudnia 2014 r., III KRS 68/14; z 17 marca 2016 r., III KRS 3/16; z 16 lipca 2019 r., I NO 61/19; 9 grudnia 2020 r., I NO 128/20) albo Rada naruszyła obowiązek ustawowy wszechstronnego rozważenia sprawy. Jak wynika z art. 33 ust. 1 u.KRS Krajowa Rada Sądownictwa podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy (art. 33 ust. 1 u.KRS), a przy ocenie kandydatur uwzględnia co najmniej ocenę kwalifikacji kandydatów, doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego

zgromadzenia ogólnego sędziów (art. 35 ust. 2 u.KRS). Uchwały Krajowej Rady Sądownictwa wymagają uzasadnienia (art. 42 ust. 1 u.KRS) umożliwiającego zbadanie prawidłowości wykładni lub zastosowania ustawowych kryteriów oceny kandydatur. Z istoty demokratycznego państwa prawnego (art. 2 i 7 Konstytucji RP) wynika obowiązek stosowania przez wszystkie organy państwa rzetelnych i transparentnych procedur. Rzetelność i transparentność procedur przejawia się m.in. w uzasadnieniach rozstrzygnięć, które realizują ważne funkcje, w tym wymuszają samokontrolę organu, który musi wykazać, że rozstrzygnięcie jest materialnie i formalnie prawidłowe oraz odpowiada wymogom sprawiedliwości; dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem; służy indywidualnej akceptacji rozstrzygnięcia; umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratycznej kontroli nad organami władzy; wzmacnia bezpieczeństwo prawne; jest podstawą kontroli zewnętrznej w szczególności sprawowanej przez sądy krajowe, a także sądy międzynarodowe (por. wyroki TK : z 16 stycznia 2006 r., SK 30/05; z 30 maja 2007 r., SK 68/06; z 31 marca 2005 r., SK 26/02; postanowienie TK z 11 kwietnia 2005 r., SK 48/04).

Z uzasadnienia każdej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia albo nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego powinno więc jasno wynikać, że wybór został dokonany według jednolite stosowanych przejrzystych, obiektywnych i mających oparcie w przepisach prawa kryteriów, z wykluczeniem motywacji pozaprawnych i pozamerytorycznych. Dlatego też w uzasadnieniu uchwały powinno zostać zawarte zestawienie okoliczności dotyczących kandydatów z kryteriami ustawowymi, z logicznym i wyczerpującym wyjaśnieniem, dlaczego dany kandydat spełnia kryteria ustawowe w wyższym stopniu niż pozostali kandydaci. Treść uzasadnienia powinna w sposób jednoznaczny wskazywać dlaczego dokonano wyboru kandydata, który nie legitymuje się wyższymi kwalifikacjami, czy poparciem kolegium sądu (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 12 czerwca 2013 r., III KRS 200/13; z 12 lutego 2014 r., III KRS 1/14; z 26 lutego 2015 r., III KRS 3/15; z 10 października 2019 r., I NO 142/19; z 27 maja 2020 r., I NO 5/20). Innymi słowy chodzi o to, że aby wyłonić najlepszego kandydata do pełnienia

stanowiska sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2016 r., III KRS 24/16).

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy, Sąd Najwyższy stwierdza, że Krajowa Rada Sądownictwa naruszyła przepisy postępowania (art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 u.KRS oraz art. 42 ust. 1 u.KRS) w sposób, który mógł mieć wpływ na wynik postępowania. Z akt sprawy ani uzasadnienia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nie wynika jakie powody zdecydowały łącznie o zdezwuowaniu przez Krajową Radę Sądownictwa ustawowych kryteriów oceny sędziego w postanowieniu nominacyjnym, tj.:

1. wyraźnie mniejszego doświadczenia zawodowego sędziego rekomendowanego przez Radę;
2. negatywnego stanowiska Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie w przedmiocie awansu sędziego rekomendowanego przez Radę, a jednocześnie jednoznacznie pozytywnego stanowiska tego Kolegium wobec odwołującej się;
3. dowolnego odrzucenia uzasadnionych wniosków wizytatorów w przedmiocie osiągnięć opiniowanych sędziów;
4. pominięcia faktu ukarania sędziego rekomendowanego przez Radę orzeczeniem dyscyplinarnym, ocenionym następnie jako prawidłowe przez Sąd Najwyższy.

Żadna z powyższych kluczowych okoliczności nie została rzetelnie zbadana przez Radę wbrew obowiązkowi wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, przy zastosowaniu jednolitych, przejrzystych i sprawiedliwych kryteriów. W szczególności treść uzasadnienia zaskarżonej uchwały nie pozwala stwierdzić jakie okoliczności w rzeczywistości przesądziły o odrzuceniu kandydatury skarżącej. Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła wprawdzie argumenty przemawiające za kandydaturą sędziego M. W., ale nie zbadała i nie wyjaśnia, jakie kryteria wymienione wprost w art. 35 ust. 2 u.KRS zdecydowały o nieprzedstawieniu sędzi A. K. do powołania na urząd na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie. Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Krajową Radę Sądownictwa w jej uchwale, nie może więc ich modyfikować (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 14 marca 2002 r., III KRS 1/02; z 11 marca 2015 r., III KRS 7/15), ale w ramach

kontroli zgodności uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z prawem ma obowiązek badać, czy ustalenia Rady są konsekwentne i stosowane jednolicie.

Po pierwsze, Krajowa Rada Sądownictwa ustaliła, że sędzia A. K. posiada ponad 20-letnie doświadczenie orzecznicze, w tym jako referendarz sądowy (2000-2009), sędzia sądu rejonowego (od 2009 r.) orzekający w wydziale karnym, wydziale rodzinnym i nieletnich, a obecnie w wydziale gospodarczym (od 2012 r.). Ponadto, od 1 stycznia 2021 r. orzeka w ramach stałej delegacji w Sądzie Okręgowym w W. w [...] Wydziale Gospodarczym Odwoławczym i Zamówień Publicznych. Jednocześnie Krajowa Rada Sądownictwa ustaliła, że sędzia M. W. posiada ponad 10-letnie doświadczenie orzecznicze, w ramach którego wykonywał obowiązki jako referendarz sądowy (2009-2016), następnie jako sędzia sądu rejonowego w wydziale gospodarczym. Natomiast, w okresie od 1 kwietnia do 30 września 2021 r. w ramach delegacji orzekał w Sądzie Okręgowym w W. w [...] Wydziale Cywilnym. Porównując obie kandydatury oczywistym jest więc, że sędzia M. W. posiada zdecydowanie krótszy od odwołującej się staż orzeczniczy (i zawodowy). Oczywiście jest również, że skarżąca posiada większe doświadczenie w orzekaniu w sądzie okręgowym, a więc w sprawach charakteryzujących się zasadniczo wyższym stopniem złożoności.

Po drugie, w zakresie ocen kwalifikacyjnych uzyskanych przez obu kandydatów bezspornym jest, że skarżąca uzyskała ocenę pozytywną z wyróżnieniem, natomiast uczestnik ocenę pozytywną z zastrzeżeniami. Trudno uznać sprawę za wyjaśnioną wszechstronnie, w sytuacji, gdy Krajowa Rada Sądownictwa kwestionując wnioski sędziów opiniujących ogranicza się jedynie do ogólnikowych stwierdzeń, wskazując, że oceny przyznane kandydatom nie są uzasadnione treścią opinii kwalifikacyjnych, natomiast rozbieżności wynikają z faktu sporządzenia opinii kwalifikacyjnych przez różnych sędziów opiniujących. Niewskazanie i niewyjaśnienie konkretnych merytorycznych przesłanek, które przesądziły o tym, że Krajowa Rada Sądownictwa uznała wnioski sędziów wizytatorów za niewiarygodne uniemożliwia Sądowi Najwyższemu uznanie zaskarżonej uchwały za zgodną z prawem. W konsekwencji za gołosłowne należy uznać stwierdzenie, że „[r]zetelne porównanie osób biorących udział w postępowaniu nominacyjnym jest jednym z elementów wszechstronnego

rozważenia przez Radę całokształtu okoliczności sprawy”. Krajowa Rada Sądownictwa nie wyjaśniła bowiem w jaki sposób dokonała „rzetelnego” porównania pracy i kwalifikacji obu kandydatów, jakie okoliczności pozwoliły na wyciągnięcie wniosku, że „kandydaci prezentują podobny, rzetelny poziom kwalifikacji”.

Po trzecie, uzasadnienie zaskarżonej uchwały sugeruje, że powodem rekomendowania M. W. są osiągnięte przez niego wyniki statystyczne. Należy przypomnieć, że w 2019 r. sędzia M. W. zakończył 849 spraw i napisał 241 uzasadnień, natomiast sędzia A. K. zakończyła 753 spraw i napisała 218 uzasadnień. Stopień opanowania wpływu w przypadku uczestnika wynosił 93,4%, natomiast skarżącej 102,9%. W 2020 r. uczestnik zakończył 556 spraw i napisał 109 uzasadnień, a skarżąca zakończyła 485 spraw i napisała 99 uzasadnień. Stopień opanowania wpływu przez uczestnika wynosił 163%, natomiast skarżącej 187,3%. W zakresie stabilności orzecznictwa w latach 2019-2020 zmieniono 19 rozstrzygnięć skarżącej (4,4%), 2 uchylono (0,5%) i w 2 sprawach stwierdzono tzw. przewlekłość postępowania, przy czym sędzia opiniujący uznał, że przyczyną przewlekłości nie było działanie skarżącej. W stosunku do uczestnika zmieniono 25 rozstrzygnięć (5,2%), w tym czasie żadne rozstrzygnięcie nie zostało uchylone i w żadnej sprawie nie stwierdzono tzw. przewlekłości postępowania. W latach 2019-2020 skarżąca sporządziła w 317 sprawach uzasadnienia, z czego tylko w 84 sprawach wniesiono środek zaskarżenia. Natomiast uczestnik sporządził 350 sprawach sporządził uzasadnienie, z czego w 131 wniesiono środek zaskarżenia. Ocena Krajowej Rady Sądownictwa o zdecydowanie lepszych wynikach statystycznych sędziego M. W. stoi w sprzeczności z ustalonym stanem faktycznym. Wbrew twierdzeniom Krajowej Rady Sądownictwa wyniki statystyczne kandydatów są porównywane i potwierdzają, że oboje są osobami zaangażowanymi w prowadzone postępowania i wykonywane czynności. Przy tym Krajowa Rada Sądownictwa pominęła uwagi sędziego opiniującego kandydaturę uczestnika wskazujące, że na szybkości postępowania traci dokładność w zakresie zapoznania się z aktami spraw, co z kolei ma wpływ na wydawane rozstrzygnięcia. Zdaniem Sądu Najwyższego, dane statystyczne zostały więc ocenione przez Radę

w sposób wybiórczy i niepełny, co świadczy o braku wszechstronności w rozważeniu sprawy.

Po czwarte, sędzia A. K. nie była karana dyscyplinarnie – w przeciwieństwie do sędziego M. W., który, jak wynika ze stanu faktycznego dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że zaniechał nagrania rozprawy sądowej za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk, bez uzasadnienia odmówił pełnomocnikowi powoda wyrażenia zgody na utrwalanie jej przebiegu za pomocą takiego urządzenia, kierował protokołowaniem rozprawy w sposób rozmijający się z rzeczywistym jej przebiegiem, a w tym pominął w protokole zaprezentowany przez stronę wniosek dowodowy oraz uniemożliwił tej stronie zgłoszenie zastrzeżeń do protokołu i przedstawienia uzasadnienia do wniosku o wyłączenie sędziego, a nadto prowadził tę rozprawę w sposób niegrzeczny, niecierpliwy i pozbawiony szacunku do strony powodowej (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 8 października 2019 r., II DSS 8/19). W świetle okoliczności sprawy oczywista i rażąca obraza przepisów prawa oraz uchybienie godności urzędu sędziego przez rekomendowanego kandydata nie budziły wątpliwości. Przy dokonaniu porównania kandydatów – jak słusznie podnosi skarżąca – Krajowa Rada Sądownictwa w żaden sposób nie uwzględniła i nie odniosła się do tego, że skarżąca nie dopuściła się przewinienia dyscyplinarnego.

Po piąte, wyniki głosowania kolegium Sądu *de iure* nie wiążą Krajowej Rady Sądownictwa w ocenie kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, nie jest jednak dopuszczalne całkowite pominięcie lub arbitralne zdewaluowanie opinii środowiska na temat danego kandydata, dlatego Krajowa Rada Sądownictwa ma obowiązek należycie uzasadnić wybór osoby, która uzyskała mniejsze poparcie środowiska zawodowego (por. wyroki Sądu Najwyższego : z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09; z 26 lutego 2015 r., III KRS 3/15; z 9 grudnia 2020 r., I NO 125/20). W rozpoznawanej sprawie nie można uznać, że Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła przy ocenie kandydatur stanowisko Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie skoro jedynie ogólnikowo wyjaśniła, dlaczego poziom poparcia środowiska sędziowskiego nie był w przedmiotowym postępowaniu nominacyjnym kryterium rozstrzygającym o wyborze najlepszego kandydata.

Na marginesie tylko odnotować można, że odwołująca się słusznie też wskazuje, że w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały nie podano motywów odstąpienia od opinii zespołu Krajowej Rady Sądownictwa rekomendującej skarżącą do przedstawienia Prezydentowi RP do powołania na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Warszawie. Krajowa Rada Sądownictwa nie jest związana opinią trzyosobowego zespołu, ale jeżeli jej nie podziela, powinna podać konkretne powody, dla których zamierza od niej odstąpić. Tymczasem z uzasadnienia uchwały nie wynika, dlaczego Krajowa Rada Sądownictwa nie podzieliła stanowiska zespołu na temat kandydatury sędzi A. K..

Powyższe okoliczności wskazują, że Krajowa Rada Sądownictwa nie przeprowadziła rzetelnego i wszechstronnego postępowania w przedmiocie przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie. Krajowa Rada Sądownictwa nie uzasadniła też dostatecznie uchwały. Uzasadnienie uchwały winno wskazywać przyczyny zakwestionowania wiarygodności wniosków przedstawionych przez sędziów sporządzających opinie kwalifikacyjne kandydatów oraz rzetelnie odnosić się do dorobku orzeczniczego kandydatów. Uzasadnienie nie może też w sposób jednostronny prezentować wyników statystycznych uczestnika oraz pomijać okoliczności wymierzenia uczestnikowi kary dyscyplinarnej. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Krajowa Rada Sądownictwa powinna należycie ustosunkować się do wszystkich okoliczności sprawy oraz w sposób rzetelny dokonać oceny kwalifikacji i doświadczenia zawodowego kandydatów.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

[as]